

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Datum: **14 MAART 2022**
Betreft: Besluit op uw Wob-verzoek

Geachte [REDACTED]

In uw brief van 17 december 2020, ontvangen op 22 december 2020, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om informatie die betrekking heeft op vraagstukken omtrent gekozen levenseinde, euthanasie, voltooid leven en (de preventie van) suïcide in Nederland over de periode van 1 januari 2016 tot en met 17 december 2020.

U vraagt meer specifiek om documenten met betrekking tot:

1. De geheimhouding van de namen van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levenseinde.
2. Het hanteren van of het overwegen van het hanteren van maatregelen (zoals, maar niet beperkt tot: het geven van voorschriften of het instellen van verboden of geboden) teneinde het voorkomen van zelfgekozen levenseindes in Nederland.
3. Het instellen van of het overwegen van het instellen van een verbod op de verkoop (aan particulieren of anderen) van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levenseinde.
4. De handhaving van regels die (mede) strekken tot het voorkomen van het zelfgekozen levenseinde in Nederland.
5. Het door VWS of onder het ministerie vallende bestuursorganen, gehanteerde of te hanteren beleid, alsmede de interpretatie daarvan, van de preventie van suïcide in Nederland.
6. De manier waarop VWS of onder het ministerie vallende bestuursorganen (beleidsmatig en feitelijk) omgaat met vraagstukken over het zelfgekozen levenseinde, (zelf)euthanasie, voltooid leven en (de preventie van) suïcide.
7. Documenten die gaan over of samenhangen met onderzoek naar:
 - a. de aard en omvang van de groep van mensen met een stervenswens, zonder medische oorzaak;
 - b. het bestaan van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levenseinde;
 - c. het effect van genomen of overwogen maatregelen ter voorkoming van of inlichting over een zelfgekozen levenseinde, en;
 - d. de mate waarin in Nederland een levenseinde zelf wordt gekozen.
8. De uitwisseling van informatie over de voorgaande onderwerpen tussen VWS of onder het ministerie vallende bestuursorganen met anderen.
9. Correspondentie van VWS of onder het ministerie vallende bestuursorganen, met branches of branchevertegenwoordigers die betrekking heeft op de geheimhouding van namen van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levenseinde en het instellen van of het overwegen van het instellen van een verbod van de verkoop (aan particulieren of anderen) van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levenseinde.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 59 84
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk
2020.262
3336026-1026218-WJZ

Bijlage
A en B

Uw brief
22 december 2020

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

10. Correspondentie van VWS of onder het ministerie vallende bestuursorganen, met anderen dan branches of branchevertegenwoordigers, die betrekking heeft op de geheimhouding van namen van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levens einde en het instellen van of het overwegen van het instellen van een verbod van de verkoop (aan particulieren of anderen) van middelen die kunnen worden gebruikt voor het zelfgekozen levens einde.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ons kenmerk

2020.262

3336026-1026218-WJZ

Bij afzonderlijke brief van dezelfde datum heeft u voor de periode 2010-2016 een gelijkluidend Wob-verzoek gedaan.

De ontvangst van uw verzoeken heb ik u schriftelijk bevestigd bij brieven van 23 december 2020, kenmerken 2020.261/001 en 2020.262/001.

Op 4 februari 2021 heeft een preciseringsgesprek plaatsgevonden over de afhandeling van uw Wob-verzoeken. Daarin is met u afgesproken dat eerst een besluit zal worden genomen over het verzoek met nummer 2020.262 en dat nadien wordt bezien of het verzoek met nummer 2020.261 aan de hand van de inventarisatielijst mogelijk nog nader kan worden geconcretiseerd.

Op 2 december 2021 heeft u een ingeboekestelling ingediend en mij verzocht om binnen 14 dagen alsnog te beslissen.

Het is helaas niet gelukt om op tijd op uw Wob-verzoek te beslissen. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn meerdere documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage B is toegevoegd aan dit besluit.

Diverse documenten zijn al openbaar. Voor de vindplaats daarvan verwijst ik u eveneens naar de inventarislijst.

Belanghebbenden

Bij de openbaarmaking van diverse documenten spelen de belangen van derden een rol. Deze belanghebbenden zijn vooraf gevraagd om hun mening te geven over de openbaarmaking.

Eén belanghebbende stemt niet in met openbaarmaking. Deze voert - kort samengevat – aan dat het voorgelegde document voor intern gebruik is opgesteld en dat de informatie niet bedoeld is voor openbaarmaking. Ik begrijp het standpunt aldus dat de openbaarmaking op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob achterwege moet blijven.

Een andere belanghebbende geeft aan dat in een document financiële gegevens van vertrouwelijke aard staan, die deze gelakt wil zien. In deze reactie lees ik een beroep op artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob.

Een belanghebbende vraagt om een passage onleesbaar te maken omdat het een concept van een spreeklijn betreft. Deze belanghebbende doet een beroep op artikel 11, eerste lid, van de Wob.

Twee belanghebbenden vragen om de namen van de dodelijke middelen onleesbaar te maken in het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling, omdat publiciteit waarin de stofnamen uitdrukkelijk genoemd worden, zou kunnen leiden tot een verhoogd gebruik van deze stoffen als zelfmoordmiddel.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ons kenmerk
2020.262

3336026-1026218-WJZ

De zienswijzen van de belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik volg de belanghebbenden in hun zienswijze. Per weigeringsgrond licht ik dit hieronder nader toe.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Voor de relevante bepalingen verwijst ik u naar bijlage A.

Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoest aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd.

Motivering

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob)
Openbaarmaking van informatie blijft achterwege indien het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegeleerd. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid over de technische bedrijfsvoering, het productieproces, de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen kunnen als bedrijfsggegevens worden aangemerkt.

In document met nummer 7702 staan gegevens over de financiële bedrijfsvoering van de belanghebbende. Het betreft informatie over uurtarieven, het financiële budget en de geschatte omzet. Het document is opgesteld voor intern gebruik en vertrouwelijk aan mij overhandigd. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.1.c.

Het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten en het belang inspectie, controle en toezicht (artikel 10, tweede lid, onder c en d, van de Wob)
Openbaarmaking van informatie kan achterwege blijven voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten, dan wel het belang inspectie, controle en toezicht.

Documenten met nummers 6509, 6239, en 7645 geven de inhoud weer van overleggen die tussen mijn ministerie en het Openbaar Ministerie hebben plaatsgehad over het toezicht op een specifieke organisatie, de opsporing van eventuele door deze organisatie begane strafbare feiten en de strategie die in het kader van toezicht en opsporing mogelijk zal worden gevoerd. Openbaarmaking hiervan kan het toezicht en de opsporing schaden. Ik weiger daarom de openbaarmaking van deze informatie in het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten en het belang inspectie, controle en toezicht.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

In diverse documenten staan persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals namen, e-mailadressen, functietitels, handtekeningen en telefoonnummers. Openbaarmaking van deze gegevens zou een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen maken. Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dan ook niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

In diverse documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling (artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob)

Openbaarmaking van informatie blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van belanghebbenden bij die informatie.

In documenten met nummers 5107, 5117, 8808 en 201217.2 worden de namen van de dodelijke middelen genoemd. De werking van deze middelen wordt verder beschreven in het document met nummer 7642. Ik volg de belanghebbende in het standpunt dat openbaarmaking van deze documenten kan leiden tot een verhoogd gebruik van deze middelen als suïcidemiddel. In het licht het landelijke beleid dat op de preventie van suïcide is gericht, beschouw ik een verhoogd gebruik van deze middelen als een onevenredig nadeel. Het belang bij het voorkomen van dit onevenredige nadeel weeg ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking. Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 10.2.g. Document met nummer 7642 maak ik in zijn geheel niet openbaar.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Uit artikel 11, eerste lid, van de Wob volgt dat geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in voor intern beraad bestemde documenten. Op grond van het tweede lid kan in het belang van een goede democratische bestuursvoering niettemin informatie over persoonlijke beleidsopvattingen worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm.

Het Wob-verzoek ziet op een onderwerp dat veel maatschappelijke en politieke belangstelling geniet. Gelet op de aard en inhoud van de informatie zie ik aanleiding om in het belang van een goede democratische bestuursvoering toepassing te geven aan artikel 11, tweede lid, van de Wob. Dit betekent dat de persoonlijke beleidsopvattingen in dit dossier ganonimiseerd openbaar worden gemaakt.

Ik wijs erop dat zich onder de documenten conceptteksten bevinden. Deze concepten zijn of worden reeds openbaar voor zover zij overeenstemmen met de

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ons kenmerk
2020.262
3336026-1026218-WJZ

definitieve versie, en bestaan uit persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad voor zover zij daarvan afwijken. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering dat van eenzelfde document meerdere versies in het publieke domein in omloop zijn, met als mogelijk gevolg dat onduidelijkheid ontstaat over de inhoud van het betreffende document. Om die reden maak ik concepten in hun geheel niet openbaar.

Met inachtneming van dezelfde redenering maak ik ook spreekteksten en Q&A's niet openbaar. Voor beide soorten documenten geldt dat de inhoud in het openbaar is uitgesproken en daarmee reeds openbaar is gemaakt. Daar waar voorbereide spreekpunten en Q&A's niet zijn uitgesproken, betreffen zij persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad en zal openbaarmaking van deze tekst slechts tot verwarring leiden over de uitgesproken standpunten van mijn ministerie.

Wijze van openbaarmaking

De belanghebbenden krijgen twee weken de tijd om de rechtbank te verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Daarvoor is vereist dat zij een bezwaarschrift indienen. Als de belanghebbenden dit niet doen, worden de documenten u na afloop van deze termijn toegestuurd. Als de belanghebbenden wel bezwaar maken en vragen om een voorlopige voorziening, dan wordt deze procedure afgewacht.

Plaatsing op internet

De stukken worden na de feitelijke verstrekking met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor een ieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,
namens deze,
de plv. secretaris-generaal,

mw. A.I. Norville MSc

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
2020.262
3336026-1026218-WJZ

Bezoeraar

Het indienen van bezwaar schort de werking van dit besluit niet op.

Heeft u vragen over dit besluit of bent u het er niet eens? Kijk eens op <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/bezoeraarschriften-vws>. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met het besluit en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten. Wilt u bezwaar maken, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden.

Het bezwaarschrift e-mailt u naar: WJZ.bezoeraarenberoep@minvws.nl, bij voorkeur met een ingescande handtekening.

Indien u niet kunt of wilt e-mailen, kunt u uw bezwaarschrift ook versturen per post naar:
de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20350,
2500 EJ Den Haag.

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84.

Noem in het bezwaarschrift:

- uw naam en adres
- de datum
- het kenmerk van deze brief (dit vindt u in de rechterkantlijn)
- geef aan waarom u het niet eens bent met de beslissing

Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift.

Indien u het bezwaarschrift per e-mail indient zonder ondertekening, bestaat de mogelijkheid dat u op een later moment verzocht wordt om bewijs te leveren dat u bevoegd bent tot het indienen van het bezwaar.

Informatie voor het treffen van een voorlopige voorziening (vovo)

Conform het bepaalde in artikel 6, vijfde lid, van de Wob, worden de belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken na dagtekening van deze beschikking, aan te geven of men bedenkingen heeft tegen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij het ministerie van VWS en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, dit besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een voorlopige voorziening is aangevraagd, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Ons kenmerk
2020.262
3336026-1026218-WJZ

Bijlage A

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ons kenmerk

2020.262

3336026-1026218-WJZ

Artikel 1 van de Wob, luidt, voor zover relevant, als volgt:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- (...)

Artikel 3 van de Wob luidt als volgt:

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

(...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstreken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ons kenmerk

2020.262

3336026-1026218-WJZ